

стрѣвянето на обширни пространства, върху които слънчевитѣ зари падатъ вертикално или отъ разлика-та въ температурата на сушиѣ и на моретата. Но въ днешното състояние на науката, мѣчно е да са опредѣ-лѣтъ, кои именно суши и морета, по разликата на температурата, съставятъ непосредствена причина на муссонитѣ. Впрочемъ неопредѣленно са предполага-че: 1) отъ Априлий до Октоврий когато слънцето са намѣрва на сѣверъ отъ екватора, заритѣ му падатъ вертикално на пространнитѣ азиатски плоски височи-ни и разрѣдвяватъ въздуха, който са намѣрва надъ височинитѣ; студений въздухъ отъ югъ са стрѣми да занеме празното мѣсто, произведено отъ разрѣдва-нето и причинива юго-западний муссонъ. — 2) Отъ октоврий до априлий, когато слънцето са намѣрва на югъ отъ екватора, пространнитѣ африкански височини са сгорѣщяватъ; студений въздухъ, който са стрѣми отъ сѣверъ поради разреждаването на въздуха, образува сѣверо-источний муссонъ. Но туй обясняване не по-яснява добръ смѣщенитѣ части въ появяването на муссонитѣ по различнитѣ морета.

818. *Сравнете ползитѣ и неудобствата на мус-сонитѣ?* — Отъ точката на мореплаването муссони-тѣ като духатъ шестъ мѣсеца на една страна, а дру-гитѣ шестъ мѣсеца обърнато, даватъ възможность на мореплавателитѣ за въ Индия да пресмѣтватъ време-то за отиване и връщане, но за туй често са при-нуждаватъ на дълго запиране. Постоянството на пас-сатнитѣ вѣтрове по нѣкога е благотѣлно, но често представя препятствие, което трѣба да са надвие; тѣ спиратъ вървежа на корабитѣ, и тѣй като ги каратъ на къмъ една страна, прѣчали са за откриването на нѣкои важни острови.

3. *Постоянни вѣтрове, Самумъ, Сирокко, Мистралъ, зимни и морски вѣтрове.*

819. *Що наричатъ постоянни вѣтрове?* — Вѣтро-ве или муссони отъ Средиземно Море, които духатъ лѣтъ отъ югъ, зимъ отъ сѣверъ; тѣхната причина е